

NN:s handlingsplan vid hot och våld

Denna handlingsplan är framtagen för att användas vid hot, trakasserier eller annan allvarlig händelse med koppling till NN:s frilansverksamhet.

Handlingsplanen innehåller:

- Kontaktuppgifter till nyckelpersoner vid händelse av akut eller mindre akut händelse eller kris
- Beskrivning av brottstyper och tillämpbara lagar
- Praktiska råd i akut eller mindre akut skede av en händelse
- Rutin för uppföljning

KONTAKTUPPGIFTER

Polis:	Akut 112, mindre akut 114 14
Kontaktpolis - till exempel Polisens Brottsoffer- och personsäkerhetssektion (BOPS) för rådgivning om risk, hot och hotbild (namn, nummer, mejl)	
Personlig stödperson (som i privatlivet eller via frilansnätverk kan ge råd och stöd)	
Kontaktperson lokalt frilansnätverk	
Säkerhetskunnig inom till exempel fackförbund	
Lokalt fackligt ombud	
Mentalt krisstöd såsom till exempel via 1177, Brottsofferjouren eller Hjälp linjen (0771 - 22 00 60)	
Övriga kontaktpersoner	

BROTTSTYPER OCH LAGRUM

Olovlig identitetsanvändning

Den som genom att olovligen använda en annan persons identitetsuppgifter utger sig för att vara honom eller henne och därigenom ger upphov till skada eller olägenhet för honom eller henne, döms för olovlig identitetsanvändning. 4 kap § 6 b brottsbalken.

Olaga tvång

Innebär att någon genom misshandel eller hot tvingar en person att handla på visst sätt (eller låta bli att handla). Olaga tvång kan också vara hot om att, utan egentlig grund, åtala eller att anmäla någon för ett brott. 4 kap § 4 brottsbalken.

Ofredande

Den som fysiskt antastar någon annan eller utsätter någon annan för störande kontakter eller annat hänsynslöst agerande döms, om gärningen är ägnad att kränka den utsattes frid på ett kännbart sätt. Kräver uppsåt. 4 kap § 7 brottsbalken.

Olaga hot

Om någon lyfter vapen mot någon annan eller annars hotar med brottslig gärning på ett sätt som är ägnat att hos den hotade framkalla allvarlig fruktan för egen eller annans säkerhet till person eller egendom. 4 kap § 5 brottsbalken.

Stalkning

Olaga förföljelse, eller stalkning, innebär att en gärningsperson begår upprepade brottsliga handlingar mot en person. De brottsliga handlingarna måste bestå av någon eller några av följande brott: misshandel, olaga tvång, olaga hot, hemfridsbrott eller olaga intrång, ofredande, sexuellt ofredande, skadegörelse eller försök till skadegörelse och överträdelse av kontaktförbud. Var och en av brotten ska vara en del i en upprepad kränkning av den utsattas integritet. 4 kap § 4 b brottsbalken.

Misshandel

Att tillfoga en annan person kroppsskada, sjukdom eller smärta eller försätta honom eller henne i vanmakt eller något annat sådant tillstånd. Förutsätter uppsåt. 3 kap § 5 brottsbalken.

PRAKTISKA RÅD VID AKUT ELLER MINDRE AKUT HÄNDELSE

Något hotfullt händer vid arbete vid kontoret/frilansredaktionen/på fältet

- Sätt dig själv i säkerhet.
- Vid akut hot, kontakta omedelbart polisen via 112.
- Informera uppdragsgivare/din utsedda stödperson/kontakt i frilansnätverk om hotet.
- Avvakta hjälp.

Vid telefonhot

- Registrera så mycket som möjligt om personen i telefon. **Om möjligt, ta hjälp av någon för att medlyssna**

på samtalet eller starta en inspelning av samtalet.

- **Förberedelser för att spela in samtal på Iphone:** Ladda ned appen Tapeacall via App-store, den finns både i gratis- och betalversion. Lär dig hur inspelningsfunktionen fungerar. Om du vill spela in ett aktivt samtal: tryck på hemknappen för att gå till din startskärm och öppna upp Tapeacall. Tryck på inspelningsknappen, slå ihop samtalen och det spelas in. Du kan också trycka på "lägg till samtal" och välja Tapeacall i din telefonbok. Vänta tills du hör pipjudet och slå sedan ihop samtalen.
- **Förberedelser för att spela in samtal på Android;** ladda hem appen ACR Samtalsinspelning på Google Play. Lär dig hur inspelningsfunktionen fungerar. ACR kan ställas in så att den automatiskt eller manuellt spelar in röstsamtal. Appen körs då i bakgrunden så när du tar emot ett samtal eller ringer upp en person kan samtalet spelas in automatiskt.
- Under pågående hotsamtal: Ta reda på **var** och **när** hotet ska ske samt **vilken typ av hot** det handlar om; bomb, sabotage eller annat.
- Försök vara lugn och saklig.
- Försök samla information till checklistan kring telefonhot (listan ska finnas tillgänglig på skrivbordet).

Försök att vara lugn och saklig, både i samtalet med den som hotar, och med dem du larmar/informerar.

Efter avslutat samtal där hot framförts; larma/informera omedelbart:

- Polis via 112 (om hotet är akut).
- Ansvariga eller personal på den plats som hotas.
- Meddela aktuell uppdragsgivare, din kontakt inom frilansnätverket eller din utsedda stödperson om hotet. **Hantera inte upplevelsen eller händelsen helt ensam.**
- Fyll i checklistan snarast (bifogad i slutet av denna handlingsplan). Gör det nu medans händelsen finns färskt i minnet.

Vid hotbrev via post

- Undvik att beröra brevet. Lägga det mellan papper, helst inte plast, i ett kuvert eller liknande.
- Notera vilka som eventuellt har vidrört brevet, det underlättar för polis vid utredning.
- **Vid akut hot, kontakta polis via 112.**
- Informera uppdragsgivare, din kontakt inom frilansnätverk eller utsedda stödperson om hotet. **Hantera inte upplevelsen eller händelsen helt ensam.**
- Gör polisanmälan. **Meddela tydligt att det inträffade har skett i din roll och yrkesutövning som journalist.** Bifoga bevis.
- Vid polisanmälan: be den som tar emot anmälan att den särskilt noterar att du vill få prata med en polis på BOPS (Polisens brottsoffer- och personsäkerhetssektion) för en bedömning av risk och hotbild. Rådgör med BOPS kring din säkerhet.

Vid hot via mejl eller sociala medier

- Vid akut hot, kontakta polisen via 112.
- Säkra mejlet på en extern hårddisk.
- Säkra webbadressen till inlägget om det har gjorts på sociala medier.
- Ta en skärmdump av hotet som uttalats i sociala medier.
- Om möjligt; spara eller inhämta information om avsändaren.
- Informera uppdragsgivare, din kontakt inom frilansnätverk eller utsedda stödperson om hotet. **Hantera inte upplevelsen eller händelsen helt ensam.**

- Upplever du att du har utsatts för brott, polisanmäl. **Meddela tydligt att det inträffade har skett i din roll och yrkesutövning som journalist.** Bifoga eventuella bevis.
- Vid polisanmälan: be den som tar emot anmälan att den särskilt noterar att du vill få prata med en polis på BOPS (Polisens brottsoffer- och personsäkerhetssektion) för en bedömning av risk och hotbild. Rådgör med BOPS kring din säkerhet.

Stalking (förföljelse) via telefon, fysiskt möte, mejl/brev eller sociala medier

- Vid akut hot, kontakta polis via 112.
- **Vid upprepad förföljelse, för loggbok över det inträffade.** Datum, person, klockslag, vad som sägs.
- Säkra bevis, försök spela in samtalen, spara ned webbadress till inlägg på sociala medier, säkra mejl på extern hårddisk, säkra kontaktuppgifter till eventuella vittnen.
- Upplever du att du har utsatts för brott, polisanmäl. **Meddela tydligt att det inträffade har skett i din roll och yrkesutövning som journalist.** Bifoga eventuella bevis och kontaktuppgifter till vittnen.
- Är du osäker på om du har blivit utsatt för ett brott; rådfråga i första hand polis. Vid behov kan du även kontakta stödperson vid Brottsofferjouren.
- Vid polisanmälan: be den som tar emot anmälan att den särskilt noterar att du vill få prata med en polis på BOPS (Polisens brottsoffer- och personsäkerhetssektion) för en bedömning av risk och hotbild. Rådgör med BOPS kring din säkerhet.
- Informera uppdragsgivare, din kontakt inom frilansnätverk eller utsedda stödperson om det inträffade. **Hantera inte upplevelsen eller händelsen helt ensam.**

RUTIN FÖR UPPFÖLJNING EFTER TID

- Tänk igenom och utvärdera utvecklingen över tid. Hur såg situationen ut när det hände? Vad har hänt sedan dess?
- Hur mår du när händelsen inträffade? Hur mår du idag?
- Har du några fysiska eller psykiska symptom som uppkommit efter det inträffade? Hur har du det med sömnen? Hur känns det när du är ute på fältet? Överväg att söka vård eller hjälp med att hantera ditt mående.
- Hur agerade uppdragsgivaren? Har du insett något som du vill/behöver tänka på, avtala om eller påpeka inför nästa uppdrag?
- Har du fått återkoppling på din polisanmälan? Ta fram K-numret (ärendenumret) på anmälan och ring upp ansvarig utredare och fråga hur det går. Har du inte namnet på utredaren, ring via 114 14 och begär att få prata med någon som hanterar mängdbrott och/eller demokrati- och hatbrottsärenden i polisregionen du bor i geografiskt.
- Har du ökat din säkerhetsmedvetenhet, och är osäker på hur du ska hantera din säkerhet nu när det har gått en tid? Ring eller mejla polis på BOPS och rådfråga.
- Vad har du lärt dig av händelsen i övrigt? Behöver du förbereda dig på något vis inför liknande händelse, antingen fysiskt eller psykiskt? Hur upplever din stödperson att du hanterat situationen? Har hen några råd till dig?

CHECKLISTA VID TELEFONHOT (1 av 2)

Samtalet inkom (tid och datum):

Försök få till ett samtal och svara på följande frågor:

Vad är det som ska hända?

När ska det hända?

Var ska det hända?

Varför ska det hända?

Tillhör du en särskild organisation?

Om bombhot; vad är det för slags bomb?

IAKTTAGELSER

Attityden hos den som hotar
(kryssa för rätt alternativ):

- Lugn
- Upphetsad
- Arg
- Ledsen
- Besviken

Bakgrundsljud
(kryssa för rätt alternativ):

- Maskiner
- Musik
- Gatutrafik
- Röster/folk
- Annat ljud:

CHECKLISTA VID TELEFONHOT (2 av 2)

Rösten hos den som hotar
(kryssa för rätt alternativ):

- Högljudd
- Mörk
- Sluddrig
- Tystlåten/svag
- Ljus
- Mjuk/behaglig
- Påverkad (alkohol/droger)
- Annat:

Tal (kryssa för rätt alternativ):

- Snabbt
- Långsamt
- Distinkt
- Förvrängt
- Stammande
- Svordomar
- Läspande
- Dialekt/brytning
- Annat:

Kön och ålder
(kryssa för rätt alternativ):

- Man
- Kvinna
- Pojke
- Flicka

Verkar den som hotar känna till:

- Dig personligen
- Din arbetsgivare/uppdragsgivare
- Din fysiska arbetsplats
- Annat:

Övriga iakttagelser:
